

ПОДЛЕЖАЩА НА РАЗКРИВАНЕ ИНФОРМАЦИЯ

(съгласно изискванията на чл. 43 от Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове)

УД „Елана Фонд Мениджмънт“ АД организира и управлява следните инвестиционни фондове (колективни инвестиционни схеми и национални инвестиционни фондове)

- ДФ „Елана Високодоходен Фонд“
- ДФ „Елана Балансиран Евро Фонд“
- ДФ „Елана Балансиран \$ Фонд“
- ДФ „Елана Фонд Свободни Пари“
- ДФ „Елана Еврофонд“
- ДФ „Елана Глобален Фонд Акции“
- ДФ „Елана България“
- Национален договорен фонд „ELANA Ned Davis Research Dynamic Strategy“
- ДФ Елана Фонд Недвижими имоти
- НДФ ЕЛАНА Алтернативен Депозит
- НДФ ЕЛАНА Премиум БГ Селекция

Основните рискове при управлението на инвестиционни фондове са следните:

- Оперативни рискове, свързани пряко с дейността, управлението и организацията на Управляващото дружество;
- Инвестиционни рискове, свързани със състава и структурата на портфейлите на фондовете.

Управляващо дружество спазва **Правилата за оценка и управление на риска** на всеки инвестиционен фонд, които определят основно: организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска; правилата и процедурите за установяване, управление и наблюдение на отделните видове рискове в краткосрочен и в дългосрочен план; счетоводните и административни процедури по управление на риска; правилата за отчетност и процедурите при установяване на нарушения на правилата за управление на риска. Във връзка с управлението на ликвидността, Управляващото дружество прилага **Правилата за поддържане и управление на ликвидните средства на всеки отделен инвестиционен фонд**, определящи изискванията към прехвърляемите ценни книжа и инструменти на паричния пазар, както и органите, отговорни за управлението на ликвидността.

Цели и политики на управляващото дружество във връзка с управлението на всеки отделен риск

Политики и процедури за управление на различните видове рискове

Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да намали влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху дейността и възвращаемостта на инвестициите на инвестиционните фондове при отчитане на рисковия им профил.

Всеки от управляваните инвестиционни фондове има различна инвестиционна политика и рисков профил.

Основните цели на Управляващото дружество във връзка с управлението на риска са:

1. Поддържане на съответно ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност на веки инвестиционен фонд ;
2. Достигане на ефективност при хеджирането на валутните позиции;
3. Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на възможно най-добра доходност при съответния риск);
4. Защита на правата и интересите на притежателите на дялове;
5. Изпълнение и спазване на изискванията за ликвидност съгласно законовите и вътрешни разпоредби;
6. Предотвратяване на ликвидни кризи в резултат на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на управляваните инвестиционни фондове.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти, в които се инвестират средства на управляваните инвестиционни фондове и индивидуални клиенти са: пазарен риск, кредитен риск, ликвиден риск, инфлационен риск, политически риск, риск от инвестиране на развиващите се пазари, позиционен риск, риск от концентрация, сетълмент риск, риск от инвестиции в деривативни финансови инструменти, риск свързан със съхранението на активите и риска за устойчивостта.

Основният риск, свързан с дейностите, процедурите и системите на Управляващото дружество, който може да се отрази на фондовете е операционния риск.

Пазарен риск

Представлява възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутните курсове и други. Управляващото дружество измерва „стойност под риск“ (VaR), на който са подложени активите на колективните инвестиционни схеми, ежедневно използвайки исторически подход с 252 дневни наблюдения, степен на доверителност 95%.

Пазарният риск включва ценови риск, лихвен риск и валутен риск:

- ценови риск – възможността да се реализират загуби при неблагоприятни резки промени в цената на финансовите инструменти вследствие на събития засягащи конкретни емитенти или икономиката като цяло

- лихвен риск – риск от покачване на пазарните лихвени проценти, което би довело до намаляване на стойността на книгата с фиксиран доход

- валутен риск – възможността за негативно влияние върху възвръщаемостта на инвестициите във Фонда при промяна на съотношението на курса между две валути

Кредитен риск

Експозициите на фондовете в облигации и други дългови ценни книжа и банкови депозити са изложени на кредитен риск. Това е възможността от намаляване стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Управляващото дружество оценява и управлява посредством качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, капиталовата структура на емитента, обезпечението на емисията и кредитния рейтинг (репутацията) на емитента, както и диверсификация на портфейла от облигации. При управлението на кредитния риск, Управляващото дружество има за цел да постигне високо качество на портфейла от облигации чрез извършване на посочения по-горе анализ, както и да минимизира риска от неизпълнение на сключваните от него сделки.

Оперативен риск

Оперативния риск представя възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск. Процесът на управление на този риск включва ясно дефиниране на правата и задълженията на служителите във Функционалните характеристики на отделите, Правилата за вътрешната организация на работата в Управляващото дружество, както и други мерки подробно описани в Правилата за оценка и управление на риска.

Разновидност на оперативния риск са и рисковете в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ). Управлението на рисковете в областта на ИКТ се извършва съгласно утвърдената от Управляващото дружество Рамка за управление на риска в ИКТ в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (DORA), заедно с прилежащите ѝ политики, процедури и протоколи за сигурност (стратегия за оперативна устойчивост на цифровите технологии; политика за сигурност на информацията; политика за управление на ИКТ риска; политика за управление и докладване на ИКТ инциденти; политиката за непрекъснатост на дейността на ИКТ съгласно DORA; политика за управление на ИКТ риска, породен от трети страни; програма за тестване на оперативната устойчивост на ИКТ; други процедури и протоколи, свързани с изпълнението на DORA).

Ликвиден риск

Ликвидният риск е възможността от загуби в резултат от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидността на управляваните фондове се извършва посредством ежедневно следене и анализ на структурата на активите и пасивите по видове и матуритет; ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци; поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи; разработване на стратегии за предотвратяване на кризисни ситуации.

При управлението на ликвидния риск, основната цел, която УД следва е осигуряването на постоянна възможност колективните инвестиционни схеми да посрещат задълженията си за обратно изкупуване на дялове. Ограничаването на ликвидния риск се постига с активно управление на средствата чрез оптимизиране на срочната структура на портфейлите от финансови инструменти и тяхната диверсификация.

Позиционен риск

Това е рискът от промяната на цената на даден инструмент в резултат на фактори, свързани с емитента или в случай на деривативен инструмент – свързан с емитента на базовия инструмент, както и риска от промяната в цената на дадения инструмент поради промяна в общото равнище на лихвените проценти, в случай на дългов финансов инструмент, или общото ценово ниво на пазара, в случай на инвестиции във финансови инструменти от типа на акции, търгуеми стоки, стратегически суровини, енергоносители и т.н.

Риск от концентрация

Този вид риск представя възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Инфлационен риск

Това е риска от повишаване на общото равнище на цените в икономиката, в следствие на което намалява покупателната способност на икономическите субекти и растежът на икономиката. Инфлационните процеси водят и до намаление на реалната доходност, която получават инвеститорите;

Политически риск

Това е риска от смяна на правителството на една държава и промени в законодателната рамка, включително и данъчната уредба, което да доведе до допълнително облагане на доходите от инвестиции;

Риск от инвестиране на развиващи се пазари

Това е риска, свързан с по-голямата вероятност за отчуждаване на активи, социална и политическа нестабилност, резки промени във външната политика, както и наличието на по-малко публична информация за емитентите;

Сетълмент риск

Това е риска, възникващ от възможността Фонда да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент;

Риск от инвестиции в деривативни финансови инструменти

Той свързан с рисковете характерни за базовите инструменти, въз основата на които са конструирани. Включва и т. нар. базисен риск, когато възникват различия в представянето на базовата позиция и деривативния инструмент използван за нейното хеджиране

Риск свързан със съхранението на активите

Това е риска свързан с възможността от загуби поради неправилно съхраняване или неправомерно разпореждане с активите на Фонда;

Риск за устойчивостта

Това е събитие или условие от екологично, социално или управленско естество (Environmental, Social, and Governance/ESG), което, ако настъпи, може да има съществено отрицателно въздействие върху стойността и/или възвръщаемостта на инвестициите.

Краткосрочната стратегия за управление на рисковете се основава върху предприемането на действия с цел минимизиране на съответните рискове, на които са изложени инвестициите в инвестиционните фондове или индивидуалните инвестиционни портфейли, съобразно текущите пазарни условия, с оглед постигане на целите, заложи в инвестиционната политика на съответния инвестиционен фонд или портфейл. Краткосрочната стратегия включва и възможността Управляващото дружество безпрепятствено да се освобождава от ниско ликвидните активи при неблагоприятна промяна в нивата на систематичния риск и волатилността им.

Краткосрочната стратегия при управление на лихвения риск включва ежедневно/ежеседмично определяне на чувствителността на дадени финансови инструменти към изменението на нивото на лихвените проценти.

Краткосрочната стратегия за управление на валутния риск включва следене на ефективността на предпазването от валутен риск спрямо разпоредбите на МСФО 9.

Краткосрочната стратегия за управление на ценовия риск, свързан с инвестиции в акции, се състои в измерване с помощта на историческата волатилност, определена чрез стандартното отклонение на цените на акциите в портфейлите на инвестиционните фондове, и/или чрез β -коефициента към индексите на съответните пазари.

Краткосрочната стратегия на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. текуща и последваща оценка на кредитния риск на дълговите финансови инструменти в портфейлите;
2. текуща и последваща оценка на кредитния риск на насрещната страна по извънборсови сделки посредством анализ на базата на финансовите отчети на контрагентите по извънборсови сделки, предоставеното обезпечение (в случай на наличие на такова), управлението и репутацията на съответния контрагент или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг;
3. проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;
4. ежедневен контрол за спазването на законовите и приетите вътрешни лимити за концентрация;
5. постоянно наблюдение на развитието и взаимовръзките между пазарите и икономиката, което улеснява идентифицирането на потенциални рискове от концентрации на кредитен риск (както на ниво група, така и на самостоятелна основа) и факторите, които ги предизвикват.

Краткосрочната стратегия за управление на операционния риск се основава върху усъвършенстване на организацията на работата на управляващото дружество и непрекъснат контрол върху дейността на различните отдели.

Краткосрочната и дългосрочна стратегия на Управляващото дружество по управление на позиционния риск включва определяне на ефективна структура от финансови инструменти чрез диверсификация на портфейлите на инвестиционните фондове и доверителите, гарантиращи минимизиране на потенциалните загуби от негативното движение на цените на отделните ценни книжа.

Дългосрочната стратегия за управление на рисковете при инвестиционните фондове и индивидуалните инвестиционни портфейли, под управление на Елана Фонд Мениджмънт, се основава върху принципа на диверсификация на инвестициите с помощта на ограничения по отношение на експозиция към различните видове финансови инструменти, валути, клиенти, контрагенти и т.н., съобразно рисковия профил на съответния инвестиционен фонд или портфейл, както и на операционните рискове, свързани с всеки вид дейност. Дългосрочната стратегия включва и принципа на оптимизация на рисковите експозиции посредством професионални мениджърски практики, както и принципа на разделение на отговорностите – различни служители вземат инвестиционни решения, осчетоводяват и осъществяват контрол.

Дългосрочната стратегия за управление на лихвения риск включва определяне на целеви стойности на чувствителността на портфейла към изменението на нивото на лихвените проценти, съгласно инвестиционните цели и политика на инвестиционните фондове.

Дългосрочната стратегия за управление на валутния риск включва измерване чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна позиция.

Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва:

1. оценка на приложимостта и ефективността на използваните методи за измерване на ценовия риск;
2. изготвяне на предложения до Съвета на директорите на Управляващото дружество при установяване на необходимост от промяна на използваните методи за измерване на ценовия риск.

Дългосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. изграждане на адекватни системи за управление на информацията, които да позволяват идентифициране на концентрации на кредитен риск и риск на насрещната страна;
2. определяне на вътрешни лимити за концентрация на кредитен риск, в съответствие с инвестиционните цели и политика на инвестиционните фондове, при необходимост и по преценка на отдел „Управление на риска“ и отдел „Управление на активи“;
3. пререструктуриране на портфейлите в случаите на установен риск от влошаване платежоспособността на даден емитент или контрагент или група емитенти или контрагенти, установена прекомерна концентрация на кредитен риск и др. Портфейлите се пререструктурират по предложение на отдел „Управление на риска“, съгласувано с отдел „Управление на активи“.

Дългосрочната стратегия за управление на операционния риск се основава върху усъвършенстване на организацията, създавайки ясни правила, политики, мерки и инструкции за всеки един от процесите вътре в нея.

Отделът по управление на риска действа независимо от другите звена в Управляващото дружество, включително от звеното за сключване на сделки, отчита се пряко пред Съвета на директорите и има следните функции:

1. Разработва и внедрява системата за управление на риска, като подпомага с конкретни разработки, утвърдени от Комитета по управление на активите и пасивите (ALCO), Съвета на директорите и изпълнителните директори при определяне политиката по управление на риска, и пределно допустимите нива по основните видове риск.
2. Подпомага оперативните звена при определяне на количествено измеримите и неизмеримите рискове, както и наблюдава, анализира и оценява риска при различните дейности осъществявани от управляващото дружество.
3. Изготвя и анализира ежедневните отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на портфейла като цяло и предприема мерки за ограничаване на рисковите експозиции.
4. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска и прави предложение за тяхната корекция.
5. Контролира входящите данни, необходими за оценка на риска, а именно: данните за всяка позиция в портфейла на КИС и за портфейла им като цяло; за контрагентите на инвестиционните фондове и държавите, в които те извършват дейност; за организацията на работата на УД и дейността му във връзка с управлението на инвестиционни фондове; както и данните за входящите и изходящи парични потоци, свързани с дейността на инвестиционните фондове.
6. Участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на рисковете.
7. До 10-о число на всеки месец изготвя и, след утвърждаване от ALCO, внася за разглеждане, обсъждане и приемане от Съвета на директорите доклад за състоянието на риска и дейността на отдела по управление на риска през предходния месец, в който посочва констатираните непълноти и несъответствия, както и предприетите мерки за отстраняването им, относно политиките и процедурите за установяване и управление на рисковете свързани с дейностите, процедурите и системите на управляващото дружество в съответствие с допустимото ниво на риск.
8. Контролира спазването на установените от Съвета на директорите правила по управление на риска и при констатиране на нарушения сигнализира чрез ALCO и изпълнителните директори.

Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

По отношение на обхвата и характера на системите за отчет и измерване на риска висшето ръководство на Управляващото дружество преглежда и актуализира вътрешните правила и процедури, регламентирани във вътрешно-дружествените документи, съобразно промените в законодателната база, извършва редовни проверки на контролните механизми свързани с разделяне на отговорностите, равняване на салда и позиции, размяна на потвърждения, проверка верността на входящите данни и др.

По отношение мерките за персонала Управляващото дружество разполага със следните системи:

1. Система за подбор на персонала по критерии като квалификация, професионален опит, лоялност и др.;
2. Система за обучение на служителите;
3. Система за поддържащ или взаимнозаменяем служител – винаги да има служител, който да поеме задълженията на напускащ или отсъстващ по здравословни и други причини служител на равностоен принцип;
4. Система от писани правила, процедури и компетенции за служителите и висшето ръководство.

Мерките за контрол върху системите в дружеството включват осигуряване на надеждна защита, периодично тестване на информационните системи, редовната им поддръжка и възможност за своевременно представяне на информация за оперативния риск. Политиките и процедурите по установяване и мерките за управление на рисковете, свързани с дейностите, вътрешните процедури и системите на Управляващото дружество включват:

1. Събиране и анализ на исторически данни за дейността на дружеството свързани със загуби, реализирани от него от отдел „Управление на риска“;
2. Определяне на събития, които могат да бъдат потенциални носители на операционен риск с помощта на проектни екипи, формирани от служители на отдел „Управление на риска“, отдел „Управление на активи“, отдел „Счетоводство и бек офис“ и други лица, свързани с конкретната дейност на управляващото дружество;
3. Анализ на събитията и оценка на вредите, които могат да настъпят и съпоставка с подобни в исторически аспект от оперативните звена съвместно с отдел „Управление на риска“;
4. Докладване чрез висшето ръководство на Съвета на директорите с предложения за предприемане на конкретни мерки, с оглед предотвратяване на операционен риск от отдел „Управление на риска“;
5. Извършване на проверка на документооборота на дружеството от гледна точка на съответствие на договорите с клиентите и приложените документи с вътрешно-дружествените документи и действащото законодателство, съответствие на поведението на служителите в дружеството при работа с клиенти с изискванията посочени във вътрешно-дружествените документи или в действащите нормативни актове от отдел „Вътрешен контрол и нормативно съответствие“ съвместно с отдел „Управление на риска“;
6. Изготвяне на план за действие при кризисни обстоятелства, който трябва да съдържа данни за лицата, които работят за дружеството и за клиентите; действия при евакуация; процедура за възстановяване на комуникациите съвместно от отдел „Управление на риска“, администратора по информационни технологии и ръководителя на звеното по сигурност и охрана.
7. Извършва при необходимост периодични бек тестове за преглед на валидността на мерките за измерване на риска;

8. Извършва периодични, но не по-малко от веднъж годишно, стрес тестове и сценарийни анализи, с цел подготовка за извършване на действия в случай на настъпване на рисковете, възникващи от потенциални промени в пазарните условия, които може да повлияят неблагоприятно на Фонда

В правилата за управление на риска подробно са описани и изискванията към счетоводните процедури по отношение на управление на риска.

Политиките за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска

Политиките за хеджиране на риска, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране. Управляващото дружество прилага ежедневно чрез сключването и преоценката на валутни форуърди и спот валутни сделки. Хеджирането се счита за високоефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очаква измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджирания актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент (валутните форуърди и спот валутните сделки), а конкретните резултати са в рамките на 80-125 %.

Сключването на хеджиращи сделки се извършва от отдел „Управление на активи“, а наблюдението на ефективността на хеджиране се осъществява от отдел „Счетоводство и бек офис“.

Информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване

Използваните от Управляващото дружество методи за оценка на отделните видове рискове са оповестени в частта Политики и процедури за управление на различните видове рискове по-горе в настоящия документ.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид следните вътрешни и външни показатели: пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; дял на притежавани активи от съответен вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на инвестиционните фондове по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

08 Април 2026г.

София